

som en Betsatning af denne Persons Formue. Det er imidlertid netop dette Princip, som man ikke bør adoptere, og det er netop ikke en saadan Betsatningsmaade, som man bør stræbe hen imod; men det, som man vil, er at sætte Gebyret i et virkelig Forhold til den Uleilighed, som høves, og den Nødsbehjælp, som ydes. Nu er det jo vanskeligt at finde det rette Udgangspunkt i saa Henseende, men negtes kan det ikke, at Boets Masse dog i den Henseende yder et bedre og sikkrere Udgangspunkt end den beholdne Formue. Boets Masse betegner paa en rimeligere Maade Omfanget af den Uleilighed, som Boet forvolder Skifteretten, end den beholdne Formue. Jeg tror derfor snarere, at jeg vilde gaa den Vej at fastholde selve Boets Masse som Udgangspunkt og derimod ansætte Procenten noget højere, men jeg kan jo overmaade godt forstaa, at Udkastet er gaaet den Vej, det er gaaet, idet det har fastholdt det Synspunkt, jeg tror er det rette, og sat det som det Principale, men ved Siden deraf har gjort en Indrømmelse til den Mening, som nu engang har vundet en saa overordentlig stor Udbredelse, at det er den beholdne Formue, som er det bedste Udgangspunkt. Jeg vil derfor for mit Vedkommende ikke gjøre nogen Indvending derimod, thi Hovedsagen er jo paa dette Punkt, at man naaer hen til en væsentlig Nedsættelse af Gebyret, som man saa længe har ønsket, og der vil igennem dette Lovudkast bevirkes en væsentlig Nedsættelse, idet det, som det ses af Motiverne, er antageligt, at der vil ske en Nedsættelse af henimod det Halve af, hvad der nu erlægges. Jeg er imidlertid ligesom det ærede Medlem for Dønsen (Oct. Hansen) tilbøjelig til at tro, at Lovforslaget ikke gjør Ret i at hæve Nedsættelsen af Gebyrerne for Boer, der ekstraderes, uden at deres Behandling søres til Ende af Skifteretten. Hidtil har der jo i saadanne Tilfælde været indrømmet et nedsat Gebyr, men det foreslaas nu hævet. Det maa nemlig erindres, at der ikke kan hjælpes i tilstrækkelig Grad derpaa ved de Bestemmelser, der gaa ud paa, at der i de Boer, hvor Arv og Gjæld vedgaas, indrømmes et modereret Gebyr, kun $\frac{1}{3}$ mod ellers $\frac{2}{3}$; thi denne Nedsættelse i Udkastet, der refererer sig til den almindelige Lov om Dødsboffister, som vi nys have havt til Behandling, skal finde Sted i det første Møde; paa et senere Standpunkt kan Nedsættelsen ikke finde Sted, og Bestemmelsen vil altsaa ikke afhjælpe Trængen, men der bliver et Gul tilbage; og hvad der i Dvrigt ansøres for at lade Moderationen i Extraderingsgebyrerne bortfalde, forekommer mig ikke at være afgjørende. Det er jo saaledes navnlig sagt, at mange af den Slags Boer ville kunne forankledige lige saa meget eller mere Arbejde for Skifteretten. Det er jo vist nok meget muligt, men saaledes som Reglen hidtil har været, gaar den jo heller ikke ud paa Andet, end at Skifteretten bestemmer Extraderingsgebyrerne i et rimelig

Forhold baade til Boets Størrelse og til den Uleilighed, der har været derved faaledes, at hvis Extraderingen sker paa et meget sent Tidspunkt, og Behandlingen har forarsaget Skifteretten megen Uleilighed, vil den jo kunne sætte Gebyrerne høit, og der vil ikke være noget til Ginder for netop nu at overlade Skifteforvalteren en saadan Afgjørelse, da Gebyrerne, hvis det Lovudkast, vi nys behandlede, gaar igennem, i intet Tilfælde vil tilfalde Skifteretten selv, men derimod i alle Tilfælde Statskassen. (Stemmer: Det er netop Vanstueligheden.) Det kan være vanstueligt lige over for Statskassen, skjøndt jeg dog egentlig ikke ser, at man ikke lige saa vel kan overlade Skifteforvalteren denne Afgjørelse, som man overlader ham alle andre Afgjørelser, thi der er jo ikke nogen Grund til at befrygte, at han ikke vil træffe denne Afgjørelse efter et saa samvittighedsfuldt Skøn som muligt. Heller ikke kan jeg lægge nogen særlig Vægt paa, hvad der siges, at der ikke i Afgiftsbestemmelsen maa ligge en særlig Opfordring til at vælge en bestemt Fremgangsmaade ved at fordrø Extradition eller ikke; thi det Argument fører egentlig meget videre og til, at alle Boer, ja endog ikke blot de Boer, der behandles af Skifteretten, men ogsaa de Boer, der ikke behandles af Skifteretten, bør svare ens Gebyrer, thi der kan ikke være Tvivl om, at Hensynet til Omkostningerne er og bliver et vigtigt Motiv til, at man overtager Boet til privat Deling. Det er det ene Punkt, i hvilket jeg kunde ønske en yderligere Nedsættelse. Det andet Punkt er det, at jeg tror, man burde indrømme et moderat Gebyr i § 3 a, hvor Afgiften er sat til $\frac{1}{3}$ pCt. af Boets Masse, ikke alene i de Boer, hvor den efterlevende Hægtefælle hester for Gjælden, men ogsaa ellers, hvor den længstlevende Hægtefælle skifter med den Førstafdødes Arvinger. Det forekommer nemlig mig, at der i alle disse Tilfælde, er det, der taler for en mere moderat Beregningsmaade, at den vedkommende Hægtefælle her kommer til at svare en Afgift af Noget, som den selv allerede eier, idet Skifteafgiften ikke beregnes af det, der falder i Arv eller den Del, der tilhørte den Førstafdøde, men af hele Boet. Dette bliver jo noget strengt over for de Paagjældende og maa tale for i det Hele at nedsætte Gebyrerne. Jeg er endelig i Virkeligheden fuldstændig enig med den sidste Taler, det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) deri, at det er umuligt at finde nogen rationel Grund for Recognitionen eller, som det kaldes, Kjendelsen for at sidde i uskiftet Bo. Det er egentlig en fuldstommen Urimelighed, at der netop, hvor der intet Skifte finder Sted, navnlig hvor det i og for sig er hjemlet i selve Lovgivningen eller ved privat Villieserklæring, skal svares Noget, der er et Slags Skiftegebyr, men det gjælder om det, som i det Hele taget om hele denne Materie, at det ikke er let at finde noget fuldkomment rationelt Udgangs-